

การรู้สารสนเทศ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยอุบลราชธานี Information Literacy of Students, Ubon Rachathani University

มะลิวัลย์ สีน้อย อนวัช กาทอง
สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี e-mail: maliwan.s@ubu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถด้านการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เปรียบเทียบความสามารถด้านการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา ศึกษาปัญหาการรู้สารสนเทศของนักศึกษาต่างแหล่งและทรัพยากรสารสนเทศ และปัญหาด้านสภาพแวดล้อมในการส่งเสริมการรู้สารสนเทศ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ปีภาคการศึกษาที่ 2 / 2558 ที่มาใช้บริการ ณ สำนักวิทยบริการ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ข้อมูลสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีประสบการณ์การเรียนรู้และการใช้สารสนเทศเพื่อสืบค้นสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ต หรือ เวิลด์ไวด์เว็บ (World wide web) ความถี่ในการใช้ทุกวัน / เกือบทุกวัน ร้อยละ 60.08 การสืบค้นสารสนเทศจากประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ จำนวน 352 คน ร้อยละ 68.88 มีความรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด การศึกษาข้อมูล การสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์และการเขียนบรรณานุกรม จากการเข้าร่วมอบรมการรู้สารสนเทศของสำนักวิทยบริการ ร้อยละ 55.78 มีวัตถุประสงค์ในการใช้ห้องสมุดเพื่อค้นคว้าหนังสือหรือตำราทางวิชาการ ร้อยละ 77.70 มีประสบการณ์ในการเรียนรู้ ฐานข้อมูล ThaiLis (TDC) ร้อยละ 59 มีประสบการณ์ความรู้จากการเรียนรู้มาจาก Web site ทั่วไป ร้อยละ 50.10 ส่วนความสามารถในการกำหนดความต้องการสารสนเทศ พบว่าจากมาตรฐานที่ 1 ความสามารถในการกำหนดความต้องการสารสนเทศนักศึกษามีความสามารถในการกำหนดความต้องการด้านการรู้สารสนเทศในระดับมากทุกเรื่อง ดังนี้ สามารถกำหนดคำค้น หรือหัวข้อ ของสารสนเทศที่จะต้องการใช้ได้อย่างชัดเจน สามารถรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นโดยสอบถามจากผู้รู้ เช่น อาจารย์ บรรณารักษ์ นักเอกสารสนเทศ เพื่อให้เข้าใจในเรื่องที่ต้องการค้นคว้าศึกษา และรู้จักและเข้าใจวิธีการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ เช่น e-Book e-Journal ส่วน ความสามารถในการใช้แหล่งและทรัพยากรสารสนเทศ นักศึกษามีความสามารถในการใช้แหล่งและทรัพยากรสารสนเทศ มีระดับความสามารถด้านการรู้สารสนเทศระดับมากในเรื่องห้องสมุดเป็นแหล่งข้อมูลสารสนเทศ ที่มีข้อมูลในการประกอบการเรียน การทำรายงาน และการทำวิจัย ส่วนความสามารถในการสืบค้นสารสนเทศ นักศึกษามีระดับความสามารถในการสืบค้นสารสนเทศใน

ระดับมาก สามารถค้นหาสารสนเทศที่ต้องการได้จาก Web site ที่ต้องการได้โดยใช้เครื่องมือช่วยค้นโดยใช้ Search engine เช่น Google Yahoo ทั้งนี้ นักศึกษาระดับปริญญาตรี และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีการรู้สารสนเทศไม่แตกต่างกัน ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการรู้สารสนเทศด้านฐานข้อมูล ด้านเครือข่าย และด้านการรู้สารสนเทศของนักศึกษาพบว่า อยู่ในระดับ ปานกลาง

คำสำคัญ:

การรู้สารสนเทศ, นักศึกษา, มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

Abstract

The information literacy of college students in Ubon Ratchathani University has been investigated. The aims of this research were to study information literacy skills of students in Ubon Ratchathani University, comparing between undergraduate and graduate levels. In order to support the students to efficiently learn about information literacy, the problems such as level of knowledge concerning with resources, learning facilities and environment have been focused. The samples used in this study were the 2nd year under-grad and post-grad students of the 2nd semester in 2016. The researchers collected data at the Ubon Ratchathani University's Library on 2-27 November, 2015. "The methodology used in this research including questionnaire obtained from related articles, statistical analysis by statistical software. The statistical variables used in this research are used were percentage (Percentage), Mean (\bar{x}) and standard deviation (S.D.). The results indicate that most students experience in using internet to search for literature survey from data base or "world wide web". The number of students using "world wide web" every day is 60.08%, 68.88% search from resources of information literacy available, 285 students have good knowledge in library information, searching the online database including writing bibliographies. After 285 students (55.78%) attend the information literacy training workshop, there are 397 students (77.70%) using library with the purpose of books or academic research, 301 students (59%) experience in ThaiLis (TDC) data base, 256 students (50.10%) learn from typical web site. Information Found that one out of the ability to determine information needs. Students have the ability to know all the information on a massive scale to define the term. Or topics of information that will need to be very clear, the information can be preliminary inquiry. For the ability to know the information requirements, we found that the students perform information literacy in good level

(first standard level). Therefore they can clearly specify keyword or topic and collecting data by inquiring from people who have high level of knowledge for example teacher, librarian, information officer to get well understanding in online database like E-book, E-Journal. For the ability in using information resource, the students perform ability in second standard level. They can show their ability in the class, working on report and research. For their ability in literature survey, they show good ability in searching from website using search engine such as Google, Yahoo and so on. Both post-grad and under-grad students perform information literacy in the same level. The main obstacle in information literacy and networking are found to be moderate.

Keyword:

Information Literacy, Students, Ubon Rachathani University

บทนำ

ปัจจุบันสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินชีวิตประจำวันเป็นอย่างมากไม่ว่าจะเป็นทางด้านการศึกษา เศรษฐกิจ สังคม หรือแม้แต่การเมืองการปกครอง ซึ่งอาจจะเรียกยุคนี้ว่าเป็น ยุคสังคมสารสนเทศ หรือ Information age society ที่ข้อมูลข่าวสารสารสนเทศเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาให้มีความก้าวหน้าและพัฒนาประเทศ โดยมีเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นพลังขับเคลื่อนหรือปัจจัยหลักที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมศาสตร์ทุกวงการล้นนำสารสนเทศเข้าไปใช้ประโยชน์หรือใช้ในการตัดสินใจ และแก้ปัญหาต่างๆ จากคำกล่าวที่ว่า Information is power หรือสารสนเทศคืออำนาจสามารถชี้วัดได้ถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์กรได้ โดยสารสนเทศนั้นก่อให้เกิดแนวทางในการแก้ปัญหาต่างๆ และนำไปสู่การพัฒนาองค์กรให้มีความยั่งยืนมากยิ่งขึ้น หากบุคคลากรในองค์กรรู้จักใช้สารสนเทศมาปรับปรุงการดำเนินงาน พัฒนางานที่กำลังกระทำอยู่ ก็จะเป็นการช่วยพัฒนาองค์กรในทางอ้อม ทั้งนี้เพราะสารสนเทศมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นในส่วนของการศึกษาความรู้ด้านสารสนเทศมีบทบาทอย่างมากต่อวงการการศึกษา และสารสนเทศที่ดีต้องมาจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ซึ่งได้รับการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญและประมวลผล ด้วยวิธีการที่ถูกต้อง สรุปและเผยแพร่ให้เหมาะสมกับผู้ใช้สารสนเทศ (Maybee, 2005 : p.1)

สถาบันการศึกษาในประเทศไทยมีการสอนการรู้สารสนเทศโดยมีวิวัฒนาการมาจากการสอนการใช้ห้องสมุดเดิมจะเน้นการสอนทักษะในการค้นหาและการใช้เครื่องมือ และวิธีการใช้เครื่องมือต่างๆ เพื่อการเข้าถึงสารสนเทศโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นักศึกษารู้จักวิธีการใช้ห้องสมุด รู้จักการใช้เครื่องมือช่วยค้น เช่น บัตรรายการ ตรีชนนี เป็นต้น รวมทั้งสอนวิธีการใช้หนังสืออ้างอิงและการเขียนรายงาน ต่อมาเมื่อเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทต่อห้องสมุดและสังคมรอบตัว โดยเฉพาะระบบสารสนเทศอัตโนมัติ ซึ่งระบบดังกล่าวได้เปลี่ยนแปลงการจัดการสารสนเทศให้ผู้ใช้สามารถสืบค้นสารสนเทศได้รวดเร็วขึ้น นอกจากนี้เทคโนโลยียังได้เปลี่ยนแนวคิดกระบวนการและวิธีการด้านเอกสารใหม่ เช่น เวิลด์ไวด์เว็บ (World wide web) เป็นต้น ดังนั้นการสอนการใช้ห้องสมุดจึงได้มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาเนื้อหาให้เหมาะสมกับความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบัน การสอนการใช้ห้องสมุดแนวใหม่จะเน้นที่คุณค่าของการค้นหา การใช้สารสนเทศและการประเมินสารสนเทศ ตลอดจนเทคนิคการคิดวิเคราะห์ (สมาน ลอยฟ้า,

2545 : 27) โดยจะเพิ่มเติมเนื้อหาเกี่ยวกับการค้นหา รายการทรัพยากรสารสนเทศออนไลน์ การใช้ฐานข้อมูล การใช้ อินเทอร์เน็ตและได้ปรับเปลี่ยนชื่อวิชาจากการสอนการใช้ห้องสมุดเป็นชื่ออื่นๆ เช่น เทคโนโลยีสารสนเทศกับการ ค้นคว้า วิธีการค้นหาสารสนเทศและห้องสมุด การใช้ห้องสมุดและทักษะการเรียนรู้ สารสนเทศและการศึกษาค้นคว้า โดยมีขอบข่ายเนื้อหาเป็นส่วนหนึ่งของการรู้สารสนเทศและมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างผู้รู้สารสนเทศ (ชุตินา สัจจพันธ์, 2544 : 57)

การสอนเกี่ยวกับการรู้สารสนเทศในระดับอุดมศึกษาของไทยเริ่มเปิดสอนเป็นครั้งแรก พ.ศ. 2500 ที่ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร) และที่คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยที่วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร เริ่มเปิดสอนวิชาการใช้ห้องสมุดตั้งแต่ พ.ศ. 2500 แก่นิสิตระดับปริญญาตรี และใน พ.ศ. 2501 ได้เปิดสอนวิชานี้แก่นักศึกษามหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์ พ.ศ. 2505 ได้ กำหนดให้เป็นวิชาบังคับ โดยใช้ชื่อว่า การใช้ห้องสมุด (L.S 101 Know Your Library) จำนวน 1 หน่วยกิต ใช้เวลา เรียน 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ จุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษามีความคิดรวบยอดว่าห้องสมุดสามารถช่วยการเรียนรู้ให้ได้ผลใน ขณะที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย และส่งเสริมการทำงานให้มีประสิทธิภาพเมื่อเรียนสำเร็จเนื้อหาที่สอนเน้นให้รู้จักวิธี ค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุด ต่อมาใน พ.ศ. 2517 วิทยาลัยวิชาการศึกษา ยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และมีการปรับปรุงหลักสูตรวิชาการใช้ห้องสมุดได้เปลี่ยนชื่อเป็นบรรณารักษศาสตร์ 101 ห้องสมุดการศึกษาค้นคว้า จำนวน 2 หน่วยกิต ใช้เวลาเรียน 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และปรับปรุงเนื้อหาเพิ่มหัวข้อ การศึกษาค้นคว้าและการเขียน บทนิพนธ์ให้ละเอียดยิ่งขึ้น จัดเป็นวิชาพื้นฐานบังคับทั้ง 8 วิทยาเขต ได้แก่ วิทยาเขตประสานมิตร ปทุมวัน พลศึกษา บางเขน บางแสน พิษณุโลก มหาสารคาม และสงขลา ใน พ.ศ. 2530 มีการปรับปรุงหลักสูตรนี้ในภาคเรียนที่ 1 ปี การศึกษา 2534

มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ในอีสานตอนใต้ ซึ่งมีคณะที่เปิดสอน จำนวน 11 คณะ ได้แก่ คณะเกษตรศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ คณะบริหารศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะศิลปประยุกต์และการออกแบบ คณะศิลปศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ และวิทยาลัยแพทยศาสตร์และการสาธารณสุข และมีหน่วยงานที่สนับสนุนการเรียนการสอน โดยเฉพาะในส่วนของ สำนักวิทยบริการ เป็นส่วนหนึ่งให้บริการความรู้เกี่ยวกับสารสนเทศต่าง ๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบัน

สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ยังไม่มีรายวิชาศึกษาทั่วไปเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด หรือการรู้ สารสนเทศ ดังนั้นจึงมีเฉพาะการอบรมการรู้สารสนเทศที่เน้นให้นักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าและศึกษาเพิ่มเติมโดยมีห้อง บริการฐานข้อมูลออนไลน์ไว้สำหรับศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองโดยเฉพาะ และมีการแบ่งเนื้อหาของการอบรมออกเป็น 5 ส่วน โดยมีดัชนีชี้วัดครอบคลุมมาตรฐานการรู้สารสนเทศของ ALA CAUL และ UCLA เป็นมาตรฐานที่ใช้ในการ ประเมินความรู้และทักษะการเรียนรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ดังนี้

1. ความสามารถในการกำหนดความต้องการสารสนเทศ
2. ความสามารถในการใช้แหล่งและทรัพยากรสารสนเทศ
3. การสืบค้นสารสนเทศ
4. การประเมินสารสนเทศ
5. การวิเคราะห์ สังเคราะห์และนำเสนอสารสนเทศ

การที่นักศึกษาจะสามารถเข้าถึงสารสนเทศตามมาตรฐานการรู้สารสนเทศได้หรือไม่เป็นสิ่งสำคัญที่ควร จะมีการศึกษาเพราะการรู้สารสนเทศเป็นส่วนที่จะช่วยให้นักศึกษาประสบผลสำเร็จทางการศึกษาและสามารถ เรียนรู้ได้ตลอดชีวิต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความสามารถด้านการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา
3. เพื่อศึกษาปัญหาการรู้สารสนเทศของของนักศึกษาระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

- 1.1 ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 1.2 ศึกษาสภาพทั่วไปเกี่ยวกับการทักษะการเข้าใจในการรู้สารสนเทศของนักศึกษา มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
- 1.3 กำหนดวัตถุประสงค์ในการวิจัย
- 1.4 กำหนดประชากร นักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 14,643 คน ระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 836 คน และกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 490 คน ระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 21 คน
- 1.5 สร้างเครื่องมือ ทดลองใช้ และปรับปรุงเครื่องมือ
- 1.6 แจกแบบสอบถาม จำนวน 500 ชุด ได้รับคืน จำนวน 490 ชุด คิดเป็นร้อยละ 98
- 1.7 เก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างวันที่ 2-27 พฤศจิกายน 2558
- 1.8 ตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูล
- 1.9 สรุปผลการวิจัย และนำเสนอผลงานวิจัย

ผลการศึกษา

จากผลการวิจัย พบว่านักศึกษามีประสบการณ์การเรียนรู้และการใช้สารสนเทศ นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าใช้บริการสืบค้นสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ต หรือ เว็บไซต์ใดเว็บ ทุกวัน / เกือบทุกวัน จำนวน 307 คน (ร้อยละ 60.08) รองลงมาเข้าใช้ 2-3 ครั้งต่อสัปดาห์ จำนวน 129 คน (ร้อยละ 25.24) ด้านทรัพยากรที่ใช้พบว่า นักศึกษาสืบค้นสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ต จำนวน 352 คน (ร้อยละ 68.88) รองลงมาสืบค้นจากหนังสือ จำนวน 335 คน (ร้อยละ 65.56) ด้านความรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดพบว่า นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด การศึกษาข้อมูล การสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์และการเขียนบรรณานุกรม จากการเข้าร่วมอบรมการรู้สารสนเทศของสำนักวิทยบริการ จำนวน 285 คน (ร้อยละ 55.78) รองลงมาเคยเข้าเรียนในรายวิชาที่อาจารย์เชิญบรรณารักษ์ /นักเอกสารสนเทศ มาบรรยาย จำนวน 192 คน (ร้อยละ 37.57) โดยนักศึกษามีวัตถุประสงค์ในการใช้ห้องสมุด เพื่อค้นคว้าหนังสือหรือตำราทางวิชาการ จำนวน 397 คน (ร้อยละ 77.7) รองลงมาสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ จำนวน 285 คน (ร้อยละ 55.77) ส่วนด้านประสบการณ์ในการเรียนรู้นั้น พบว่านักศึกษามีประสบการณ์ในการเรียนรู้ ฐานข้อมูล ThaiLis (TDC) จำนวน 301 คน (ร้อยละ 59) รองลงมาฐานข้อมูล OPAC Module จำนวน 202 คน (ร้อยละ 40) นักศึกษามีประสบการณ์ความรู้จากการเรียนรู้มาจาก Web Site ทั่วไป จำนวน 256 คน (ร้อยละ 50.10) รองลงมาประสบการณ์ความรู้จากการจัดอบรม โดยสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จำนวน 254 คน (ร้อยละ 49.71) ส่วน มาตรฐานการรู้สารสนเทศ ความสามารถในการกำหนดความต้องการสารสนเทศ พบว่า นักศึกษามีความสามารถในการกำหนดความต้องการสารสนเทศในระดับมากทุกเรื่อง ได้แก่ ความสามารถในการกำหนดคำค้น หรือหัวข้อ ของสารสนเทศที่ต้องการใช้ได้อย่างชัดเจน, ความสามารถในการรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น โดยสอบถามจากผู้รู้ เช่น อาจารย์ บรรณารักษ์ นัก

เอกสารสนเทศ เพื่อให้เข้าใจในเรื่องที่ต้องการค้นคว้าศึกษา ความสามารถในการใช้แหล่งและทรัพยากรสารสนเทศ พบว่านักศึกษามีความสามารถในการใช้แหล่งและทรัพยากรสารสนเทศในระดับมากทุกเรื่อง ได้แก่ ห้องสมุดเป็นแหล่งข้อมูลสารสนเทศ ที่มีข้อมูลในการประกอบการเรียน การทำรายงานและการทำวิจัย, การจัดหมวดหมู่หนังสือช่วยให้การจัดเก็บและค้นหาหนังสือได้ง่ายขึ้น, บรรณารักษ์/นักเอกสารสนเทศช่วยค้นหาข้อมูลให้เร็วขึ้น, ฐานข้อมูลออนไลน์ e-book e-Journals มีข้อมูลในการช่วยทำรายงานและการทำวิจัย, ข้อมูลที่ค้นจากฐานข้อมูลออนไลน์ส่วนใหญ่เป็น Full Text และ OPAC Module ช่วยค้นหาหนังสือจากฐานข้อมูลของห้องสมุด ความสามารถในการสืบค้นสารสนเทศ พบว่า นักศึกษามีระดับความสามารถในการสืบค้นสารสนเทศในระดับมากทุกเรื่อง ได้แก่ สามารถค้นหาสารสนเทศที่ต้องการได้จาก Web site ที่ต้องการได้โดยใช้เครื่องมือช่วยค้น โดยใช้ Search engine เช่น Google Yahoo ฐานข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ความสามารถในการประเมินสารสนเทศ พบว่านักศึกษามีระดับความสามารถในการสืบค้นสารสนเทศในระดับมากทุกเรื่อง ดังนี้ สามารถค้นหาสารสนเทศที่ต้องการได้จาก Web site ที่ต้องการได้โดยใช้เครื่องมือช่วยค้น โดยใช้ Search Engine เช่น Google ฐานข้อมูลสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ สามารถใช้คำสืบค้นที่มีความหมายเหมือนกันหรือใกล้เคียงกัน สามารถค้นหาข้อมูลจากฐานข้อมูลออนไลน์ได้ ตัวอย่างเช่น ฐาน Science Direct Springer Link ABI/Inform IEEE ProQuest Dissertation ฯลฯ หากผลการค้นมีจำนวนมากเกินไปไม่ตรงกับความต้องการ สามารถปรับวิธีการสืบค้นใหม่ เพื่อให้ผลตรงกับความต้องการมากขึ้น ได้รับผลการค้นน้อยลงโดยใช้คำ AND เชื่อมคำสืบค้น สามารถกำหนดคำค้นให้ตรงกับความต้องการ เช่น กำหนดให้ผลลัพธ์อยู่ในช่วงปีใด กำหนดให้เนื้อหาเหมือนกันมากที่สุด สามารถใช้คำค้นสืบค้นจากฐานข้อมูล e-Book ความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และนำเสนอสารสนเทศ พบว่านักศึกษามีความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และนำเสนอสารสนเทศในระดับมากทุกเรื่อง ได้แก่ สามารถรวบรวมสารสนเทศต้นฉบับที่มีการอ้างอิงรายการทางบรรณานุกรมอย่างถูกต้อง สามารถนำสารสนเทศที่ค้นคว้าได้มาเขียนเรียบเรียงใหม่ เพื่อนำเสนอในรูปแบบของรายงาน ภาคนิพนธ์ การค้นคว้าอิสระ วิทยานิพนธ์ โดยมีส่วนประกอบต่างๆ ครบถ้วนสมบูรณ์ สามารถตีความสารสนเทศจากหลากหลายทรัพยากรสารสนเทศ ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกเรื่อง ดังนี้ **ด้านฐานข้อมูล** ได้แก่ ฐานข้อมูลออนไลน์แต่ละฐาน มีวิธีการค้นคืนแตกต่างกันเข้าใจยาก ฐานข้อมูลออนไลน์มีจำนวนน้อยไม่เพียงพอ ฐานข้อมูลออนไลน์ไม่ครอบคลุมสาขาวิชาที่ต้องการ ฐานข้อมูลออนไลน์ไม่ตรงต่อความต้องการ ฐานข้อมูลออนไลน์มีเนื้อหาซ้ำซ้อนกันและระบบการสืบค้นยุ่งยากและซับซ้อน **ด้านปัญหาด้านเครือข่าย** พบว่านักศึกษามีปัญหาด้านเครือข่ายในระดับปานกลางทุกเรื่อง ได้แก่ ระบบเครือข่ายขัดข้องบ่อย เครื่องคอมพิวเตอร์และเครื่องพิมพ์มีจำนวนน้อย ดาวเทียมโหลดข้อมูลได้ช้าและประสิทธิภาพของระบบอินเทอร์เน็ต และ **ด้านปัญหาด้านการรู้สารสนเทศของนักศึกษา** พบว่าปัญหาด้านการรู้สารสนเทศของนักศึกษายู่ในระดับปานกลางทุกเรื่อง ได้แก่ ปัญหาในการใช้ภาษาอังกฤษในการสืบค้น ปัญหาในการใช้คำค้นคำเชื่อม ผลการสืบค้นฐานข้อมูลได้รับข้อมูลไม่ตรงตามความต้องการไม่เข้าใจคำสั่งในการค้นข้อมูล และไม่มีความรู้และประสบการณ์ในด้านการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์

อภิปรายผล

ด้านประสบการณ์การเรียนรู้และการใช้สารสนเทศ ผลจากการวิจัยพบว่านักศึกษามีประสบการณ์การเรียนรู้และการใช้สารสนเทศเพื่อสืบค้นสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ต หรือเว็ลต์ไวด์เว็บ ความถี่ในการใช้ทุกวัน/เกือบทุกวัน จำนวน 307 คน (ร้อยละ 60.08) สอดคล้องกับงานวิจัยของ แบลค (Black, 2000) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องการประเมินการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ถึง ปีที่ 4 วิทยาลัยเซนต์โรส (The Saint Rose College) ที่พบว่า นักศึกษาให้ความเชื่อถือและใช้สารสนเทศที่ค้นพบจากเว็บไซต์มากกว่าที่จะใช้แหล่งสารสนเทศที่

เป็นสิ่งพิมพ์ อาจเป็นเพราะว่าในปัจจุบันการสืบค้นข้อมูลเน้นทางด้านเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในวงการการศึกษาอย่างมาก มีความพร้อมทางด้านคอมพิวเตอร์เครือข่ายและเน็ตเวิร์กที่รวดเร็วยิ่งขึ้น มี Wifi ในหลายๆจุดที่ครอบคลุมและรองรับการสืบค้น ดังนั้นนักศึกษาจึงมีความสะดวกในการสืบค้นจากอินเทอร์เน็ตหรือเว็ลด์ไวด์เว็บส่งผลให้มีการเข้าถึงข้อมูลได้อย่างสะดวก

ความสามารถในการกำหนดความต้องการสารสนเทศ พบว่านักศึกษามีความสามารถในการกำหนดความต้องการสารสนเทศในระดับมากทุกเรื่องแตกต่างจากการวิจัยของซูซีพ มามา (2553) ที่ศึกษาเรื่องการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าระดับการรู้สารสนเทศทางธุรกิจของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครโดยรวม พบว่านักศึกษามีความสามารถในการกำหนดความต้องการสารสนเทศในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในปัจจุบัน ที่อำนวยความสะดวกให้กับนักศึกษาในการแสวงหาความรู้ในเชิงลึกมากขึ้นจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีความเป็นอิสระสามารถเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศได้ทุกที่ ทุกเวลา ทำให้นักศึกษาสามารถกำหนดคำค้นหรือหัวข้อ ของสารสนเทศที่ต้องการใช้ได้อย่างชัดเจน, สามารถรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นได้ง่ายมากขึ้น จากอินเทอร์เน็ตหรือ โปรแกรมสนทนาออนไลน์กับผู้รู้เช่น อาจารย์ บรรณารักษ์ นักเอกสารสนเทศ เพื่อให้เข้าใจในเรื่องที่ต้องการค้นคว้าศึกษา รู้จักและเข้าใจวิธีการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์เช่น e-Book e-Journal ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย (TDC) เป็นอย่างดี และรู้จักและเข้าใจวิธีการใช้งานฐานข้อมูลช่วยงานวิจัย

ความสามารถในการใช้แหล่งและทรัพยากรสารสนเทศ นักศึกษามีความสามารถในการใช้แหล่งและทรัพยากรสารสนเทศในระดับมากทุกเรื่อง แตกต่างจากงานวิจัยของเฮปวอสด์ (Hepworth, 1999 : Online) ศึกษาเกี่ยวกับทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีนานยาง ประเทศสิงคโปร์ พบว่านักศึกษามีทักษะการรู้สารสนเทศยังไม่พอเพียง นักศึกษาไม่ทราบแหล่งที่จะค้นหาสารสนเทศที่ต้องการ มีความเข้าใจเกี่ยวกับแหล่งสารสนเทศน้อยมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะช่องทางในการเข้าถึงแหล่งสารสนเทศในปัจจุบันได้เกี่ยวพันกับเทคโนโลยีที่ก้าวหน้ามากขึ้น นักศึกษาสามารถใช้อินเทอร์เน็ตในการเข้าถึงแหล่งและทรัพยากรโดยไม่จำกัดสถานที่และเวลามากขึ้น รวมทั้งช่องทางประชาสัมพันธ์ที่เอื้อต่อพฤติกรรมการใช้แหล่งสารสนเทศที่เปลี่ยนไปในปัจจุบัน เทคโนโลยีสารสนเทศที่ได้พัฒนาในยุคนี้สามารถตอบสนองความต้องการการใช้งาน ไม่ว่าจะผ่าน จากอินเทอร์เน็ตหรือเว็ลด์ไวด์เว็บ สอดคล้องกับผลการวิจัยที่ทำให้เห็นว่า นักศึกษาใช้อินเทอร์เน็ตทุกวัน ทำให้นักศึกษาสามารถเข้าถึงแหล่งและใช้ทรัพยากรสารสนเทศได้อย่างสะดวกรวดเร็ว นักศึกษามีความเข้าใจว่าห้องสมุดเป็นแหล่งข้อมูลสารสนเทศที่มีข้อมูลที่สนับสนุนการเรียนและการทำวิจัย มีฐานข้อมูลออนไลน์ที่สามารถนำมาใช้งานได้มีประสิทธิภาพ

ความสามารถในการสืบค้นสารสนเทศ นักศึกษามีความสามารถในการสืบค้นสารสนเทศในระดับมากแตกต่างจากผลการวิจัยของสุพิศ บายคายคม (2552 : ออนไลน์) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การรู้สารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชาซึ่งพบว่า นักศึกษามีความสามารถในการสืบค้นสารสนเทศในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่าปัจจุบันนักศึกษามีทักษะการรู้สารสนเทศด้านการสืบค้นเพิ่มขึ้นจากการเข้ารับการฝึกอบรมการรู้สารสนเทศ สำนักวิทยบริการมีการจัดขึ้นเป็นประจำทุกปี ทำให้นักศึกษาที่ผ่านการอบรมมีความสามารถในการสืบค้นสารสนเทศที่อยู่ในระดับมาก ประกอบกับเทคโนโลยีสมาร์ตโฟนที่เอื้อต่อการค้นคว้า ผ่านช่องทางต่างๆที่สำนักวิทยบริการจัดไว้บริการ นักศึกษา สามารถค้นหาสารสนเทศที่ต้องการได้จาก Web site ที่ต้องการได้โดยใช้เครื่องมือช่วยค้นจาก Search engine เช่น Google, Yahoo ฐานข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ สามารถใช้คำสืบค้นที่มีความหมายเหมือนกันหรือใกล้เคียงกัน สามารถค้นหาข้อมูลจากฐานข้อมูลออนไลน์ได้ ตัวอย่างเช่น ฐาน Science Direct Springer Lin ABI/Inform IEEE ProQuest Dissertation ฯลฯ

หากผลการค้นมีจำนวนมากเกินไปไม่ตรงกับความต้องการ สามารถปรับวิธีการสืบค้นใหม่ เพื่อให้ผลตรงกับความต้องการมากขึ้น ได้รับผลการค้นน้อยลงโดยใช้คำ and เชื่อมคำสืบค้น สามารถกำหนดคำค้นให้ตรงกับความต้องการ เช่น กำหนดให้ผลลัพธ์อยู่ในช่วงปีใด กำหนดให้มีเนื้อหาเหมือนกันมากที่สุด, สามารถใช้คำค้นสืบค้นจากฐานข้อมูล e-Book หากผลการสืบค้นมีจำนวนมากเกินไป สามารถตัดผลการค้นที่ไม่ต้องการออกได้ โดยการใส่ not เป็นคำเชื่อม สามารถสืบค้นแบบวิธีซับซ้อน (Advanced search) และสามารถสืบค้นหาหนังสือบทความวารสารได้จาก OPAC Module ดังนั้นหากมีการจัดอบรมให้ความรู้ด้านทักษะการสืบค้นสารสนเทศอย่างต่อเนื่องจะช่วยให้ศึกษามีความรู้ความสามารถสืบค้นสารสนเทศเพิ่มขึ้น

ความสามารถในการประเมินสารสนเทศ นักศึกษามีระดับความสามารถในการสืบค้นสารสนเทศในระดับมากซึ่งแตกต่างจากงานวิจัยของ ชูชีพ มามา (2553) สุพิศ บายคายคม (2555) พบว่า นักศึกษามีความสามารถในการสืบค้นสารสนเทศในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเกิดขึ้นอย่างมากและต่อเนื่องที่สนับสนุนการประเมินสารสนเทศ มีเครื่องมือต่างๆที่เข้าถึงและเรียนรู้วิธีการประเมินสารสนเทศได้โดยง่าย สะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ทำให้นักศึกษาเกิดทักษะการประเมินสารสนเทศที่จะนำไปใช้งานได้ตรงความต้องการ อีกทั้งนักศึกษามหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ผ่านการอบรมการรู้สารสนเทศ ทำให้นักศึกษาส่วนใหญ่ที่ผ่านการอบรมดังกล่าว สามารถค้นหาสารสนเทศที่ต้องการได้จาก Web site ที่ต้องการได้โดยใช้เครื่องมือช่วยค้น จากการ Search Engine เช่น Google Yahoo ฐานข้อมูลจาก ว.ช (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ) มีทักษะต่างๆในการประเมินสารสนเทศที่ตรงความต้องการ สามารถค้นหาข้อมูลจากฐานข้อมูลออนไลน์ได้ที่ประเมินความน่าเชื่อถือของสารสนเทศได้ เช่น ฐาน Science Direct Springer Link ABI/Inform IEE ProQuest Dissertation ฯลฯ เกิดทักษะในการประเมินคุณภาพสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และได้สารสนเทศตรงตามความต้องการ ความสามารถในการวิเคราะห์สังเคราะห์และนำเสนอสารสนเทศ นักศึกษามีความสามารถในการวิเคราะห์สังเคราะห์และนำเสนอสารสนเทศในระดับมากทุกเรื่อง ซึ่งแตกต่างจากผลการวิจัยของชูชีพ มามา (2553) สุพิศ บายคายคม (2555) ซึ่งพบว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี มีความสามารถในการวิเคราะห์สังเคราะห์และนำเสนอสารสนเทศในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะปัจจุบันเทคโนโลยีที่มีความก้าวหน้ามากขึ้นและเอื้อต่อการการวิเคราะห์สังเคราะห์สารสนเทศที่ได้มา ไม่ว่าจะเป็นโปรแกรมต่างๆที่มีการพัฒนาให้ใช้งานง่ายและสะดวกรวดเร็วมากขึ้น อีกทั้งเครื่องมือในฐานข้อมูลต่างๆที่สำนักวิทยบริการให้บริการมีหลากหลายช่องทาง ใช้งานได้สะดวกมากขึ้น รูปแบบการใช้งานในฐานข้อมูลออนไลน์ต่างๆได้ถูกพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้ใช้สามารถนำสารสนเทศไปใช้ได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว เช่น การจัดการบรรณานุกรมสำเร็จรูปในรูปแบบต่างๆ สามารถนำไปใช้งาน ประกอบการนำเสนอได้อย่างถูกต้องแม่นยำ มีการพัฒนาเทคโนโลยีที่สนับสนุนต่อการนำเสนอสารสนเทศในรูปแบบต่างๆเพื่อให้นักศึกษา และผู้ใช้บริการใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพตรงต่อความต้องการมากขึ้น

สำหรับผลการเปรียบเทียบการรู้สารสนเทศจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มีการรู้สารสนเทศไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่านักศึกษาระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษามีความคุ้นเคยกับเทคโนโลยีที่สนับสนุนการรู้สารสนเทศ ไม่ว่าจะเป็น เว็บไซต์ การบริการต่างๆที่สำนักวิทยบริการจัดไว้ให้ การอบรมการรู้สารสนเทศ การให้ความรู้ในกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ ส่งผลให้นักศึกษามีทักษะการรู้สารสนเทศในระดับมากทุกด้าน ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีกิจกรรมหรือบูรณาการจัดการเรียนการสอนที่สอดแทรกการรู้สารสนเทศอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

1. มหาวิทยาลัยควรกำหนดเป็นนโยบายมหาวิทยาลัยให้มีการประเมินทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาปีที่ 1 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษา
2. มหาวิทยาลัยควรเพิ่มรายวิชาการรู้สารสนเทศ หรือแทรกในรายวิชาต่างๆ เพื่อให้ นักศึกษามีความสามารถด้านการรู้สารสนเทศที่ดี
3. มหาวิทยาลัยควรบูรณาการด้านการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศให้กับนักศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศอย่างต่อเนื่อง
4. มหาวิทยาลัยควรมีนโยบายในการส่งเสริมให้คณะต่างๆ เสริมสร้างทักษะการรู้สารสนเทศให้แก่ นักศึกษาอย่างต่อเนื่อง เช่น การให้นักศึกษาเข้าอบรมการรู้สารสนเทศโดยเฉพาะนักศึกษาชั้นปีที่ 1

การนำไปใช้ประโยชน์

นำผลการวิจัยไปปรับใช้ในงานการรู้สารสนเทศ เพื่อให้เกิดการพัฒนางานให้เหมาะสมกับผู้ใช้ได้เกิดประโยชน์ได้สูงสุด ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อองค์กรดังนี้

1. ทราบระดับความรู้ของนักศึกษาในการได้รับความรู้เกี่ยวกับการรู้สารสนเทศ
2. นำความรู้ไปเป็นข้อมูลพื้นฐานให้มหาวิทยาลัยพิจารณาในการจัดการเรียนการสอนการรู้สารสนเทศ
3. เป็นแนวทางในการวางแผนการศึกษาด้านการรู้สารสนเทศให้แก่ นักศึกษาเพื่อเป็นการสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ด้วยตนเอง

รายการอ้างอิง

- กนกวรรณ ชินอ่อน และกัญญรัตน์ เควียเช่น. (2554). การส่งเสริมทักษะการรู้สารสนเทศในรายวิชาโครงงานคอมพิวเตอร์1 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย. *วารสารสารสนเทศศาสตร์*. 19,1 (มกราคม – เมษายน), หน้า 13-22.
- คำพรรณ สุขผล (2557). *การรู้สารสนเทศของนักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยสุรนารี ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสารสนเทศศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชุตินา สัจจามันท์. (2544). การรู้สารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาคนไทยและสังคมไทย. *วารสารสุโขทัยธรรมมาธิราช*. 14, 3 (กันยายน – ธันวาคม), หน้า 50-63.
- ชูชีพ มามาก. (2553). *การรู้สารสนเทศทางธุรกิจของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์.
- ดวงกมล อุ่จิตติ. (2546). *การประเมินการรู้สารสนเทศของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา*. ชลบุรี : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เดชนัย จุ้ยชุม, ฤทัยชนนี สิทธิชัย และ อิมจิต เลิศพงษ์สมบัติ (2556). การแสวงหาสารสนเทศเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้สารสนเทศมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการแสวงหาสารสนเทศ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์. *วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์*. 5,1 (มกราคม – เมษายน)

- ทรงพันธ์ เจริมประยงค์. (2547). ห้องสมุดกับทักษะการเรียนรู้สารสนเทศ. *วารสารห้องสมุด*. 48 (มกราคม-มีนาคม) , หน้า 15-29.
- นุชรี ตรีโลจน์วงศ์. (2539). การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศในสภาวะแวดล้อมทางอิเล็กทรอนิกส์และบทบาทของวิชาชีพบรรณารักษ์และนักเอกสารสนเทศ. *วารสารชมรมนิสิตวิชาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, หน้า 21-22.
- ปภาดา เจียวีกก. (2547). *การรู้สารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รีณฤดี ไชยวิชิตกุล. (2546). *ความสามารถในการกำหนดค่าค่านักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิภาภรณ์ บำรุงจิตต์. (2542). *ทักษะทางสารนิเทศและการใช้ทรัพยากรสารนิเทศ ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ศิวราช ราชพัฒน์ และภรณ์ ศิริโชติ (2546). *การสอนการรู้สารสนเทศทางเว็บไซต์ของห้องสมุด บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มข. 21,2 (พ.ค.-ส.ค. 2546)*, หน้า 81-87
- สมาน ลอยฟ้า (2544) . การรู้สารสนเทศ : ทักษะที่จำเป็นสำหรับสังคมสารสนเทศ. *มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 19 (ต.ค.-ธ.ค.), หน้า 1-6.
- สร้อยญา รุจิเรขเรื่องรอง และทวิกา ตั้งประภา. (2556). พฤติกรรมการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร . *วารสารบริหารธุรกิจเทคโนโลยีมหานครปริทัศน์ ปีที่ 3*, 2 (ก.ค. - ธ.ค. 2556), หน้า 40-52.
- สำเร็จ จันทร์สุวรรณ และสุวรรณ บัวทวน. (2547). *สถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ : สถิติ & SPSS for windows*. ขอนแก่น : ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุจิน บุตรดีสุวรรณ. (2546) การรู้สารสนเทศสำหรับนักศึกษาในระดับสถาบันอุดมศึกษา. *วารสารสารสนเทศ*. 10, 1-2, มกราคม – ธันวาคม.
- สุพิศ บายคายคม. (2555). การรู้สารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา. *รังสิตสารสนเทศ 15*, 1 (ม.ค. -มิ.ย.) , หน้า 14-31.
- American Association of School Librarians. (1998). *Information Power : The Nine Information Literacy Standards for Student Learning*. (online). Available : http://www.ala.org/aas/ip_nine.html. [20 March 2015].
- Bradley, F. (2003). *Information literacy and news libraries : the challenge of developing information literacy instruction programs in a special library environment*. Retrieved March 20, 2015.
- Breivik, Patricia S. and Gee, Gordon. E. (1989). *Information Literacy : Revolution in The Library*. New York : McMillan อ้างถึงใน วุฒิพงษ์ บุโธสงค์. 2542. “การรู้สารสนเทศของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- Brow, Cecelia M. & Krumholz, Lee R. (2002 ,March). Integrating Information Literacy into the Science Curriculum. *College & Research Libraries*. 63 (2) : 111-123
- Black, Steve. (2000). *Results of Assessment of Information Literacy at the College of Saint Rose*. (Online). Available: <http://www.strose.edu/Library/bi/infolitres.htm#discussion>
- Eisenberg, M. B. and Johnson, D. (2002). Computer skill for information problem-solving : Learning and teaching technology in context. *ERIC Digest* 1996, 4.
- Forbes Thailand staff. (2558). *การอ่านหนังสือของคนไทย ปี 2557-2558*. ค้นเมื่อ 26 กุมภาพันธ์ 2558, From Forbes Thailand: http://www.forbesthailand.com/leader_inside.php?leaderboard_id=9
- Hartman, Elizabeth. (2001). *Understanding of Information Literacy : The Perceptions of First Year Undergraduate Students at the University of Ballarat*. Retrieved on 27 october 2015, from <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/00048623.2001.10755150>
- Hepworth, M *A Study of undergraduate information literacy and skills : The inclusion of information literacy and skills in the undergraduate curriculum* Retrieved from <http://eric.ed.gov/?id=ED441445>
- Lenox, Mary F. & Walker, M.L. Z (1993, Spring). *Information Literacy in the Educational Process*. *Educational Forum*. 57 (2) : 312-324.
- Maybee, C. (2005) . *Undergraduate women's conceptions of information use*. Master of Library and Information Science, San Jose State University. (UMI 1427162) Retrieved from <http://search.proquest.com/docview/305352454/previewPDF/25F0A990EDBB42BEPQ/1?accountid=50155>
- Perreault, William D., and McCaethy, E. Jerome. 2000. *Essential of Marketing: A global- managerial approach*. 8th ed. Singapore: McGraw-Hill. Inc.
- Seamans, Nancy H. (2001). *Information Literacy : A Study of Freshman Students' Perceptions with Recommendations*. Retrieved from <https://mail.google.com/mail/u/0/#inbox/158beb795fe26768>
- UNESCO. (2008). *Towards Information Literacy Indicators : Conceptual Framework Paper*. Retrieved from http://www.uis.unesco.org/Library/Documents/wp08_InfoLit_en.pdf
- Yamane, Taro. (1967). *Statistics, An Introductory Analysis*. 2nd Ed., New York : Harper and Row.